

450

Besluit van 13 juli 1991, houdende regels betreffende door gemeenten en provincies uit te voeren experimenten op het gebied van decentralisatie en deregulering (Besluit D'gemeenten en D'provincies)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 18 november 1988, nr. IB188/35/U92, directoraat-generaal Openbaar Bestuur;

Gelet op artikel 7 van de Wet D'gemeenten en D'provincies (Stb. 1991, 449);

De Raad van State gehoord (advies van 9 februari 1989, no. W04.88.0669 en no. W04.88.0670);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 5 juli 1991, nr. IB191/U241, directoraat-generaal Openbaar Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK 1 Experimentele bepalingen

Artikel 1

Aan artikel 10 van het Bijstandsbesluit landelijke normering (Stb. 1983, 132)¹ worden een vijfde en zesde lid toegevoegd, luidende:

Artikel 10

5. In afwijking van het eerste en het tweede lid is het zesde lid van toepassing op krachtens artikel 2 van de Wet D'gemeenten en D'provincies aangewezen D'gemeenten voor de in artikel 3, eerste lid, van die wet genoemde periode.

6. Bij een of meer kostgangers of onderverhuurders wordt door burgemeester en wethouders per geval vastgesteld welk gedeelte van het kostgeld respectievelijk de bruto onderhuur wordt aangemerkt als netto-inkomsten die op de uitkering in mindering worden gebracht.

Artikel 2

Het Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen (Stb. 1981, 688)² wordt als volgt gewijzigd:

Na artikel 16 wordt ingevoegd een artikel 16a, luidende:

Artikel 16a

1. Met betrekking tot krachtens artikel 2 van de Wet D'gemeenten en D'provincies aangewezen D'gemeenten is voor de in artikel 3, eerste lid, van die wet genoemde periode dit artikel van toepassing.

2. In de artikelen 2, 3, 8, derde lid, 9 en 14, vierde lid, wordt «gedeputeerde staten kunnen» telkens vervangen door: De gemeenteraad of, in voorkomend geval, het college van burgemeester en wethouders kan.

3. In artikel 14, vijfde lid, wordt «kunnen gedeputeerde staten» vervangen door: kan de raad of, in voorkomend geval, het college van burgemeester en wethouders.

4. In artikel 16, wordt in het eerste lid «gedeputeerde staten tekenen» vervangen door: De gemeenteraad of, in voorkomend geval het college van burgemeester en wethouders tekent; wordt in het tweede lid «gedeputeerde staten beslissen» vervangen door: De gemeenteraad of, in voorkomend geval, het college van burgemeester en wethouders beslist, en wordt in het vierde lid «gedeputeerde staten zenden hun besluit» vervangen door: De gemeenteraad of, in voorkomend geval, het college van burgemeester en wethouders zendt zijn besluit, alsmede wordt «zenden zij» vervangen door: zendt hij.

HOOFDSTUK 2 Slotbepalingen

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op hetzelfde tijdstip als de Wet D'gemeenten en D'provincies.

Artikel 4

Dit besluit kan worden aangehaald als «Besluit D'gemeenten en D'provincies».

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 13 juli 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. I. W. de Graaff-Nauta

Uitgegeven de zeventiende september 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 26 juni 1991, Stb. 337

² Stb. 1989, 382

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 8 oktober 1991, nr. 195

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Het experiment D'gemeenten/D'provincies is een initiatief om het beleid met betrekking tot deregulering en decentralisatie te intensiveren.

In de opzet lag besloten dat gemeenten en provincies zelf voorstellen zouden doen om bepaalde regels van het Rijk in te trekken c.q. aan te passen of om bepaalde taken van het Rijk te doen overdragen. Als de betrokken partijen dit bij gecompliceerde voorstellen een te grote stap of een stap te ver zouden vinden zou de mogelijkheid moeten bestaan om daarmee in een beperkt aantal gemeenten en provincies gedurende twee en een half jaar te experimenteren met van de huidige wetgeving afwijkende regels.

De gedachte om lagere overheden voorstellen te laten indienen om rijksregelingen buiten werking te stellen komt uit Zweden en andere Scandinavische landen, waar een aantal zogenaamde «vrij-gemeenten» in de gelegenheid is gesteld te experimenteren met ontheffing van voorschriften die zij zelf als knellend ervaren. In Nederland is het dereguleren en decentraliseren—van—onderop op een wat andere wijze aangepakt, maar uiteindelijk kon ook deze enigszins afwijkende aanpak leiden tot experimenten in een aantal zogeheten D'gemeenten en D'provincies.

Omdat het niet zeker was dat experimenten voor het beoogde doel onvermijdelijk zijn heeft het kabinet het volgende onderscheid aangebracht ten aanzien van de onderwerpen die de gemeenten of provincies zouden kunnen aandragen:

1. voorstellen voor deregulering/decentralisatie die zonder meer landelijk ingevoerd kunnen worden;
2. voorstellen waarbij een experimentele toetsing wel zinvol kan zijn;
3. voorstellen die moeten worden afgewezen.

Het gehele proces is opgezet als een gezamenlijke operatie van de VNG, het IPO en de rijksoverheid.

Toetsingscriteria

Het kabinet heeft zich bereid verklaard in principe positief in te gaan op voorstellen die leiden tot vermindering van regelgeving of tot meer op de plaatselijke situatie toegespitste dienstverlening, alsmede tot het bevestigen en vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten en provincies voor de behartiging van publieke taken.

Het is voorgekomen dat de voorstellen zich moeilijk verdragen met standpunten waarop het kabinet zich in het regeerakkoord en ook daarna op ondubbelzinnige wijze heeft vastgelegd; die voorstellen moesten worden afgewezen, aangezien van het kabinet niet verlangd kan worden dat men tegen eerder gekozen lijnen ingaat.

Van gemeenten en provincies mag anderzijds niet gevraagd worden te gaan experimenteren in een richting waarvan op voorhand te verwachten is dat het experiment na afloop niet tot meer definitieve beleidsombuigingen zal leiden.

Ook de omstandigheid dat een voorstel per saldo de overheid meer geld gaat kosten, heeft geleid tot afwijzing.

Een en ander heeft geresulteerd in kabinetsbesluiten die in ca. 180 gevallen zijn gericht op aanpassing van de bestaande regelgeving en in 27 gevallen op het inrichten van experimenten. Van die 27 vergen 9 voorstellen aanpassing van formeel-wettelijke voorschriften. Deze zijn neergelegd in het voorstel van wet houdende regels betreffende door gemeenten en provincies uit te voeren experimenten op het gebied van

decentralisatie en deregulering (Wet D'gemeenten en D'provincies). Eén van de in dat voorstel opgenomen aanpassingen leidt ertoe, dat een algemene maatregel van bestuur die uitwerking geeft aan de zoëven bedoelde formeel-wettelijke voorschriften, eveneens moet worden aangepast. Dit besluit strekt daartoe.

Juridische vormgeving experimenten

Op de juridische vormgeving die voor de experimenten is gekozen, wordt ingegaan in het algemene deel van de memorie van toelichting bij het voorstel van Wet D'gemeenten en D'provincies. Korthedshalve wordt op deze plaats daarnaar verwezen. Opgemerkt zij nog wel dat het voorliggende besluit uiteraard niet eerder in werking kan treden dan de Wet D'gemeenten en D'provincies. Ingevolge artikel 4 treden wet en besluit op hetzelfde tijdstip in werking.

Financiële aspecten

De in dit besluit geregelde experimenten betreffen de departementen van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

De desbetreffende begrotingshoofdstukken zullen geen verandering ondergaan als gevolg van deze experimenten. Het betreft procedurele vereenvoudigingen in slechts enkele gemeenten, waarvan de gevolgen beperkt zullen blijven tot het administratieve apparaat en die op rijksniveau nauwelijks meetbaar zullen zijn. In de desbetreffende gemeenten zullen de effecten bij de uitvoering wellicht besparingen opleveren, maar zeker geen extra beleidslasten.

De incidentele kosten die gemoeid zijn met de evaluatie van de experimenten zullen door de beoogde beperkte opzet van de rapportage gering zijn. Hiervoor zijn eenmalige bijdragen mogelijk aan de D'gemeenten en de D'provincies uit de Rijksbegroting. Ten laste van de begrotingen van de departementen Binnenlandse Zaken en van Justitie is hiervoor tot en met 1993 een bedrag van ten hoogste f. 300.000,- per jaar per begroting voorzien voor evaluatie van alle experimenten van D'gemeenten en D'provincies. Daaraan kan zondig binnen hun begroting nog een bijdrage van de desbetreffende vakdepartementen en van de VNG en het IPO worden toegevoegd.

Dereguleringsstoets

De strekking van het onderhavige besluit mede in overweging nemend ontmoet het uit een oogpunt van deregulering geen bezwaren.

2. Artikelsgewijs

Artikel 1

Met het toegevoegde vijfde en zesde lid aan artikel 10 wordt de forfaitaire vaststelling van het netto-inkomen uit kostgeld of onderverhuur zoals vastgelegd in het huidige artikel 10, eerste lid, van het Bijstandsbesluit landelijke normering vervangen door een vaststelling van dat netto-inkomen in het individuele geval. De gemeente is hierbij vrij om te bepalen welk deel van het kostgeld/de bruto-onderhuur in het individuele geval op de uitkering in mindering moet worden gebracht. Reden voor dit experiment is dat in de praktijk is gebleken dat de huidige bepaling, ook gelet op de doorwerking van kostgeld of onderhuur op de individuele huursubsidie, in sommige gevallen tot minder wenselijke uitkomsten kan leiden. Het experiment heeft in dit kader ten doel te bezien of gemeenten

in staat zijn in elk specifiek geval te beoordelen hoe hoog de netto-inkomsten uit onderhuur en kostgeld daadwerkelijk zijn. Bij die vaststelling moet rekening worden gehouden met een aantal factoren.

Hierbij kan gedacht worden aan:

- * commerciële prijs;
- * huur van de kamer in relatie tot de totale huurkosten;
- * vermindering huursubsidie/aanslag belastingen;
- * ligging van de woning.

Gezien bovenstaande aspecten kan worden gesproken van objectieve criteria bij de beoordeling van de in acht te nemen netto-inkomsten. Daarmee wordt de rechtsgelijkheid gediend. Door de individuele toepassing wordt bereikt dat met verschillende situaties rekening kan worden gehouden. Dit past binnen de doelstelling van het besluit.

Artikel 2

Dit artikel is een rechtstreeks gevolg van artikel 7 van de Wet D'gemeenten en D'provincies. In de krachtens die wet aangewezen D'gemeenten gaat de bevoegdheid van gedeputeerde staten tot het vaststellen van hogere waarden binnen zones langs wegen over op de gemeenteraad.

Deze kan vervolgens die bevoegdheid delegeren aan burgemeester en wethouders. In het Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen dient derhalve die bevoegdheid en de met de uitoefening daarvan gepaard gaande handelingen evenzo over te gaan.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. IJ. W. de Graaff-Nauta